

EUROPEJSKA KONWENCJA KRAJOBRAZOWA,

sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 20 października 2000 r. została sporządzona we Florencji Europejska Konwencja Krajobrazowa, w następującym brzmieniu:

Przekład

EUROPEJSKA KONWENCJA KRAJOBRAZOWA

Preambuła

Państwa Członkowskie Rady Europy, sygnatariusze niniejszego.

uważając, że celem Rady Europy jest osiągnięcie wyższej jedności jej członków dla potrzeb zabezpieczenia i realizacji ideałów i zasad, które stanowią ich wspólne dziedzictwo oraz iż cel ten realizuje się na drodze porozumień w dziedzinie społeczno-gospodarczej;

w trosce o osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju opartego na zrównoważonych i harmonijnych relacjach pomiędzy potrzebami społecznymi, działalnością gospodarczą i środowiskiem;

uważając, że krajobraz pełni ważną rolę w publicznych zainteresowaniach dziedzinami kultury, ekologii i sprawami społecznymi oraz stanowi on zasób sprzyjający działalności gospodarczej i że jego ochrona, a także gospodarka i planowanie mogą przyczynić się do tworzenia zatrudnienia;

świadomi, że krajobraz przyczynia się do tworzenia kultur lokalnych oraz że jest on podstawowym komponentem europejskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, przyczyniając się do dobrobytu ludzi i konsolidacji europejskiej tożsamości;

stwierdzając, że krajobraz jest ważną częścią jakości życia ludzi zamieszkujących wszędzie: w obszarach miejskich i na wsi, na obszarach zdegradowanych, jak również w obszarach o wysokiej jakości, na obszarach uznawanych jako charakteryzujące się wyjątkowym pięknem, jak i w obszarach pospolitych;

uważając, że coraz to nowe wydarzenia w rolnictwie, leśnictwie, technikach produkcji przemysłowej i wydobywczej, jak również w planowaniu regionalnym i miejskim, w transporcie, infrastrukturze, w turystyce i rekreacji oraz – na poziomie bardziej ogólnym – że zmiany w gospodarce światowej, w wielu przypadkach przyspieszają przekształcanie krajobrazów;

pragnąc odpowiedzieć na życzenie społeczeństwa pragnącego cieszyć się krajobrazami o wysokiej jakości i pełnić aktywną rolę w kształtowaniu krajobrazów;

wierząc, że krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz że jego ochrona, a także gospodarka i planowanie niesie w sobie prawa i obowiązki dla każdego człowieka;

mając na względzie teksty prawne istniejące na poziomie międzynarodowym w dziedzinie ochrony i gospodarowania dziedzictwem przyrodniczym i kulturowym, planowania regionalnego i przestrzennego, współpracy samorządów lokalnych oraz lokalnej współpracy przygranicznej, a w szczególności Konwencję o ochronie europejskiej dzikiej fauny i flory i ich siedlisk naturalnych (Bern, 19 września 1979 r.), Konwencję w sprawie ochrony dziedzictwa architektonicznego Europy (Granada, 3 października 1985 r.), Europejską konwencję w sprawie ochrony dziedzictwa archeologicznego (ze zmianami) (Valetta, 16 stycznia 1992 r.), Europejską konwencję ogólną w sprawie współpracy przygranicznej pomiędzy wspólnotami lub organami terytorialnymi (Madryt, 21 maja 1980 r.) i jej protokoły dodatkowe. Europejską Kartę Samorządu Lokalnego (Strasburg, 15 listopada 1985 r.), Konwencję o różnorodności biologicznej (Rio, 5 czerwca 1992 r.), Konwencję dotyczącą ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego (Paryż, 16 listopada 1972 r.) oraz Konwencję w sprawie dostępu do informacji, udziału publicznego w procesach decyzyjnych i dostępu do sprawiedliwości w sprawach środowiska (Aarhus, 25 czerwca 1998 r.);

stwierdzając, że jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób oraz że ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania;

pragnąc zapewnić nowy instrument poświęcony wyłącznie ochronie, gospodarce i planowaniu wszystkich krajobrazów w Europie,

uzgodniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Definicje

Dla potrzeb konwencji:

a) „krajobraz” znaczy obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich;

b) „polityka w zakresie krajobrazu” znaczy wyrażenie przez właściwe organy publiczne ogólnych zasad, strategii i wytycznych, które pozwalają podejmować specjalne środki ukierunkowane na ochronę, gospodarkę i planowanie krajobrazów;

c) „cel jakości krajobrazu” znaczy, w przypadku określonego krajobrazu, sformułowanie przez właściwe organy publiczne aspiracji społeczeństwa w odniesieniu do cech otaczającego go krajobrazu;

d) „ochrona krajobrazu” znaczy działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych;

e) „gospodarowanie krajobrazem” znaczy działanie, z perspektywy trwałego i zrównoważonego rozwoju, w celu zapewnienia regularnego podtrzymania krajobrazu tak, aby kierować i harmonizować jego zmiany wynikające z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych;

f) „planowanie krajobrazu” znaczy skuteczne działanie perspektywiczne mające na celu powiększenie, odtworzenie lub utworzenie krajobrazów.

Artykuł 2

Zakres przedmiotowy

Z zastrzeżeniem postanowień zawartych w artykule 15, niniejsza konwencja stosuje się do całego terytorium Stron i obejmuje obszary przyrodnicze, wiejskie, miejskie i podmiejskie. Obejmuje ona obszary lądowe oraz wody śródlądowe i morskie. Dotyczy ona krajobrazów, które mogą być traktowane jako krajobraz wyjątkowy, jak również obszarów krajobrazu pospolitego i zdegradowanego.

Artykuł 3

Cele

Celami niniejszej konwencji są: promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu.

ROZDZIAŁ II

Środki krajowe

Artykuł 4

Podział zadań

Każda ze Stron wdroży niniejszą konwencję, a zwłaszcza jej artykuły 5 i 6, według jej własnego podziału władzy, zgodnie z jej zasadami konstytucyjnymi i organizacją administracyjną oraz poszanowaniem zasady subsydiarności, przy uwzględnieniu Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego. Bez uszczerbku dla postanowień niniejszej konwencji, każda ze Stron zharmonizuje wdrażanie niniejszej konwencji z jej polityką własną.

Artykuł 5

Środki ogólne

Każda ze Stron podejmie działania na rzecz:

- a) prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, jako wyrażenia dzielonej przez nie różnorodności kulturowej i przyrodniczej oraz podstawy ich tożsamości;
- b) ustanowienia i wdrożenia polityki w zakresie krajobrazu ukierunkowanej na ochronę, gospodarkę i planowanie krajobrazu poprzez przyjęcie środków specjalnych określonych w artykule 6;
- c) ustanowienia procedur udziału ogółu społeczeństwa, organów lokalnych i regionalnych oraz innych stron zainteresowanych zdefiniowaniem i wdrożeniem polityki w zakresie krajobrazu wzmiankowanej w powyższym ustępie b);
- d) zintegrowania krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego i własną polityką kulturalną, środowiskową, rolną, społeczną i gospodarczą, jak również z wszelką inną polityką, która bezpośrednio lub pośrednio oddziałuje na krajobraz.

Artykuł 6

Środki specjalne

A. Podnoszenie świadomości

Każda ze Stron podejmie działania na rzecz podnoszenia świadomości społeczeństwa obywatelskiego, organizacji prywatnych i organów publicznych w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian.

B. Szkolenie i edukacja

Każda ze Stron podejmie działania na rzecz promowania:

- a) szkolenia specjalistów w zakresie oceny krajobrazu i operacji dotyczących krajobrazu;
- b) multidyscyplinarnych programów szkolenia dotyczących polityki, ochrony, gospodarki i planowania w zakresie krajobrazu, przeznaczonych dla specjalistów w sektorze prywatnym i publicznym i dla stowarzyszeń związanych z krajobrazem;
- c) nauki w szkołach i na uniwersytetach, która, w odnośnych dziedzinach przedmiotowych, obejmie wartości związane z krajobrazami i zagadnieniami ich ochrony, gospodarki i planowania.

C. Identyfikacja i ocena

1. Przy aktywnym udziale zainteresowanych Stron, o których mowa w artykule 5 c), oraz w celu podniesienia wiedzy o jej krajobrazach, każda ze Stron podejmie działania na rzecz:

a) i) zidentyfikowania swoich własnych krajobrazów na całym obszarze terytorium swojego kraju;

ii) przeanalizowania ich charakterystyk oraz przekształcających je sił i presji;

iii) odnotowania zmian;

b) dokonania oceny tak zidentyfikowanych krajobrazów, z uwzględnieniem szczególnych wartości przypisanych im przez strony i ludność, których to dotyczy.

2. Owe procedury identyfikacji i oceny będą ukierunkowane poprzez wymianę doświadczeń i metodologii, zorganizowaną przez Strony na płaszczyźnie europejskiej w myśl artykułu 8.

D. Cele jakości krajobrazu

Każda ze Stron podejmie działania na rzecz zdefiniowania celów jakości krajobrazu dla zidentyfikowanych i ocenionych krajobrazów, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych zgodnie z artykułem 5 c).

E. Wdrażanie

W celu wprowadzenia w życie polityki w zakresie krajobrazu, każda ze Stron podejmie działania na rzecz wprowadzenia instrumentów mających na celu ochronę, gospodarkę i/lub planowanie krajobrazu.

ROZDZIAŁ III

Współpraca europejska

Artykuł 7

Polityka i programy międzynarodowe

Strony podejmą działania na rzecz współpracy w zakresie uwzględniania krajobrazowego wymiaru polityki i programów międzynarodowych oraz na rzecz, tam gdzie jest to stosowne, włączenia do nich problematyki dotyczącej krajobrazu.

Artykuł 8

Wzajemna pomoc i wymiana informacji

Strony podejmą działania na rzecz współpracy w celu zwiększenia skuteczności środków powziętych na mocy innych artykułów niniejszej konwencji, a w szczególności:

a) świadczenia wzajemnej pomocy naukowo-technicznej w sprawach dotyczących krajobrazu na drodze porozumień oraz wymiany informacji i wyników projektów badawczych;

b) promowania wymiany specjalistów w dziedzinie krajobrazu, w szczególności dla potrzeb szkolenia i informacji;

c) wymiany informacji w zakresie wszystkich spraw objętych postanowieniami niniejszej konwencji.

Artykuł 9

Krajobrazy transgraniczne

Strony będą zachęcać do współpracy transgranicznej na szczeblu regionalnym i lokalnym, a tam, gdzie zachodzi potrzeba, przygotują i wdrożą wspólne programy dotyczące krajobrazu.

Artykuł 10

Monitorowanie wdrażania konwencji

1. Komitet Ministrów Rady Europy wyznaczy istniejące, właściwe Komitety Ekspertów, powołane na mocy artykułu 17 Statutu Rady Europy, jako odpowiedzialne za monitorowanie i wdrażanie konwencji.
2. Po każdym posiedzeniu Komitetów Ekspertów, Sekretarz Generalny Rady Europy przekaze Komitetowi Ministrów raport dotyczący przeprowadzonych prac i funkcjonowania konwencji.
3. Komitety Ekspertów zaproponują Komitetowi Ministrów kryteria przyznawania Nagrody Krajobrazowej Rady Europy oraz rządzące nią reguły.

Artykuł 11

Nagroda Krajobrazowa Rady Europy

1. Nagroda Krajobrazowa Rady Europy jest wyróżnieniem, które może być przyznane organom lokalnym i regionalnym lub ich ugrupowaniom, które ustanowiły Strony niniejszej konwencji jako część polityki w zakresie krajobrazu, politykę lub środki w celu ochrony, gospodarowania i/lub planowania swojego krajobrazu, a które okazały się długotrwale skuteczne, a zatem mogące służyć jako przykład dla innych organów terytorialnych w Europie. Wyróżnienie to może być przyznane także organizacjom pozarządowym, które wniosły szczególnie znaczący wkład do ochrony, gospodarki lub planowania krajobrazu.
2. Wnioski o przyznanie Nagrody Krajobrazowej Rady Europy będą przedkładane przez Strony Komitetom Ekspertów, o których mowa w artykule 10. Wnioski mogą składać lokalne i regionalne organy transgraniczne lub ugrupowania lokalnych i regionalnych organów transgranicznych, pod warunkiem że rozważany krajobraz znajduje się pod ich wspólnym zarządem.
3. Na propozycje Komitetów Ekspertów, o których mowa w artykule 10, Komitet Ministrów ustali i opublikuje kryteria przyznawania Nagrody Krajobrazowej Rady Europy, przyjmie odnośne reguły i przyzna nagrodę.

4. Przyznawanie Nagrody Krajobrazowej Rady Europy ma na celu zachęcenie otrzymujących tę nagrodę do zapewnienia trwałej ochrony, gospodarki i/lub planowania rozważanych obszarów krajobrazowych.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia końcowe

Artykuł 12

Powiązania z innymi dokumentami

Postanowienia niniejszej konwencji nie przeszkadzają wprowadzaniu ostrzejszych postanowień dotyczących ochrony, gospodarki i/lub planowania krajobrazu, zawartych w istniejących lub przyszłych obowiązujących dokumentach krajowych lub międzynarodowych.

Artykuł 13

Podpisanie, ratyfikacja i wejście w życie

1. Niniejsza konwencja pozostaje otwarta do podpisania przez Państwa Członkowskie Rady Europy. Będzie ona podlegała ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia zostaną zdeponowane u Sekretarza Generalnego Rady Europy.

2. Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym dziesięć Państw Członkowskich Rady Europy wyraziło zgodę na przyjęcie konwencji zgodnie z postanowieniami poprzedniego ustępu.

3. Dla każdego kolejnego Państwa-Sygnatariusza, które wyraziło zgodę na przystąpienie do konwencji, wejdzie ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia zdeponowania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

Artykuł 14

Przystąpienie

1. Po wejściu w życie niniejszej konwencji, Komitet Ministrów Rady Europy może zaprosić Wspólnotę Europejską i każde państwo europejskie, które nie jest członkiem Rady Europy, do przystąpienia do konwencji na podstawie decyzji opartej o większość głosów, jak przewiduje artykuł 20 d) Statutu Rady Europy oraz na podstawie jednomyślnego głosowania państw zasiadających w Komitecie Ministrów.

2. W odniesieniu do każdego państwa przystępującego lub Wspólnoty Europejskiej, w przypadku ich przystąpienia, niniejsza konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia zdeponowania dokumentu przystąpienia u Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 15

Właściwość terytorialna

1. Każde państwo lub Wspólnota Europejska może, w czasie podpisywania konwencji lub deponowania swojego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, określić terytorium lub terytoria, do których będzie się stosować konwencja.
2. Każde państwo może, w każdym późniejszym terminie, poprzez deklarację skierowaną do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć zakres zastosowania niniejszej konwencji na każde terytorium określone w deklaracji. Konwencja wejdzie w życie w odniesieniu do takiego terytorium pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania deklaracji przez Sekretarza Generalnego.
3. Każda z deklaracji złożona w oparciu o powyższe dwa ustępy może, w odniesieniu do każdego terytorium, zostać wycofana poprzez zawiadomienie skierowane do Sekretarza Generalnego. Takie wycofanie stanie się skuteczne w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 16

Wypowiedzenie

1. Każda Strona może, w każdym czasie, wypowiedzieć niniejszą konwencję na drodze zawiadomienia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy.
2. Takie wypowiedzenie stanie się skuteczne w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 17

Zmiany w konwencji

1. Każda Strona lub Komitety Ekspertów, o których mowa w artykule 10, mogą zaproponować zmiany do niniejszej konwencji.
2. Każda propozycja zmian zostanie przedłożona Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, który zakomunikuje ją Państwom Członkowskim Rady Europy, innym Stronom i każdemu państwu europejskiemu niebędącemu członkiem Rady Europy, które zostało zaproszone do przystąpienia do niniejszej konwencji zgodnie z postanowieniami artykułu 14.
3. Komitety Ekspertów, o których mowa w artykule 10, zbadają każdą propozycję zmian i przedłożą przyjęty tekst do uchwalenia większością trzech czwartych głosów przedstawicieli Stron zasiadających w Komitecie Ministrów. Po uchwaleniu przez Komitet Ministrów większością głosów przewidzianą w artykule 20 d) Statutu Rady Europy oraz na podstawie jednomyślnego głosowania Państw-Stron zasiadających w Komitecie Ministrów, tekst zostanie przekazany Stronom do przyjęcia.
4. Każda zmiana wejdzie w życie w odniesieniu do Stron, które ją przyjęły, w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym trzy Państwa Członkowskie Rady Europy poinformowały Sekretarza Generalnego o jej przyjęciu. W

odniesieniu do każdej Strony, która następnie ją przyjmie, taka zmiana wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym Strona ta poinformowała Sekretarza Generalnego o jej przyjęciu.

Artykuł 18

Zawiadomienia

Sekretarz Generalny Rady Europy zawiadomi Państwa Członkowskie Rady Europy, każde państwo lub Wspólnotę Europejską, które(a) przystąpiło(a) do niniejszej konwencji, o:

- a) każdym podpisaniu konwencji;
- b) zdeponowaniu każdego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- c) każdej dacie wejścia w życie niniejszej konwencji w związku z artykułami 13, 14 i 15;
- d) każdej deklaracji złożonej na podstawie artykułu 15;
- e) każdym wypowiedzeniu złożonym na podstawie artykułu 16;
- f) każdej propozycji zmiany, o każdej zmianie uchwalonej w myśl artykułu 17 i o dacie jej wejścia w życie;
- g) każdym innym akcie, zawiadomieniu, informacji lub komunikacie dotyczącym niniejszej konwencji.

NA DOWÓD CZEGO, niżej podpisani, będąc należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

SPORZĄDZONO we Florencji, dnia 20 października 2000 r., w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są równoważnie autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie zdeponowany w archiwach Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaze poświadczone kopie każdemu Państwu Członkowskiemu Rady Europy oraz każdemu innemu państwu lub Wspólnotie Europejskiej, w przypadku ich zaproszenia do przystąpienia do niniejszej konwencji.

Wersja angielska

Wersja francuska

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,

– będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 24 czerwca 2004 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *M. Belka*